

Cliëntenraad Groningen

Werk & Inkomen

Aan: College van Burgemeester en wethouders van Groningen

Datum: 24 september 2019

Betreft: Reactie Cliëntenraad Werk & Inkomen op raadsvoorstel 'Toekomst met perspectief: naar een levende, lerende aanpak van armoede' (d.d. 9 september 2019; 260479-2019)

Geacht college,

Allereerst dank voor uw uitgebreide beantwoording van ons advies op het ontwikkelplan 'Toekomst met perspectief'. We zijn verheugd dat het college haar voornemen een pilot om schulden op te kopen - dat nog niet stond in de ons voorgelegde versie - uit wil werken en ook vaart wil maken met de al in mei voorbereide pilot multiproblematiek.

Dat neemt niet weg dat de Cliëntenraad zich genoodzaakt voelt, een aanvullende reactie te geven op het voorliggende raadsvoorstel. Dit in het belang van de doelgroep die wij vertegenwoordigen als onafhankelijk adviesorgaan en vanuit onze jarenlange ervaring en expertise op het gebied van armoede en armoedebeleid.

We willen u hierbij drie kanttekeningen voorleggen.

1.

We begrijpen niet wat het college hier, als reactie op het advies van de CR, bedoelt:

"We zien wel een aantal fundamentele verschillen van mening. De CR ziet armoede niet als een samenspel van problemen op meerdere leefgebieden maar als een financieel probleem dat vervolgens in andere leefgebieden problemen veroorzaakt. Daardoor zien zij maar een beperkt nut voor gebiedsgerichte aanpakken en vinden zij dat verlichtingsmaatregelen op de eerste plaats zouden moeten staan. Het college is van mening dat voor structurele vermindering van armoede ook oog moet zijn voor de aanpak van de oorzaken van armoede."

Hier wordt naar onze mening door het college op oneigenlijke wijze een verschil van mening gecreëerd tussen wat het college en de Cliëntenraad onder armoede verstaan.

Wij kunnen immers instemmen met de door de gemeente gehanteerde definitie van armoede, zoals op pagina 3 van het ontwikkelplan is verwoord:

"In de gemeente Groningen spreken we van armoede als iemand niet kan rondkomen van het beschikbare inkomen en daardoor uitsluiting ervaart op allerlei levensgebieden."

Deze invalshoek van oorzaak en gevolg onderschrijven we. Wij stellen immers dat armoede in de kern een financieel probleem is, veroorzaakt door persoonlijke en/of maatschappelijke omstandigheden die iedereen kan overkomen. Een analyse die de gemeente in 2018 ook deelde (26 september 2018; kenmerk 7138214):

"En als gevolg van dat financiële probleem kunnen problemen ontstaan zoals

- *Stress, depressies, chronische aandoeningen, lagere levensverwachting en kortere levensduur*
- *Langdurige werkloosheid en arbeidsongeschiktheid*
- *Negatief effect op kinderen*

- *Geen geld voor verenigingen, sportclubs, uitgaan, visite*
- *Spanningen, ruzies, relatiebreuken, opvoedingsproblemen en huiselijk geweld*
- *Toename van eenzaamheid, sociaal isolement en gevoelens van sociale uitsluiting.”*

Uiteraard kunnen ondervonden gevolgen de aard van de armoede verheven, versterken, maar zijn niet de oorzaak van diezelfde armoede.

In die zin hebben we gepleit voor een bredere inzet dan het speerpunt ‘intergenerationele armoede’. In de al aangehaalde notitie van 2018 worden 4 groepen genoemd met een verhoogd armoederisico. Dat zijn mensen met een uitkering (bijstand, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid), zelfstandigen, niet-westerse allochtonen (2^e generatie, migranten Oost-Europa) en eenoudergezinnen met minderjarige kinderen.

Voor al deze groepen pleiten we dus voor maatregelen en regelingen die de financiële pijn verlichten, om zoveel mogelijk de basis op orde te krijgen en daarmee relatieve rust te creëren om de eigen regierol te kunnen oppakken én waar te maken.

2.

Er wordt in het plan veel stilgestaan bij en oplossingen bedacht om met name de gevolgen van armoede te bestrijden, al dan niet in samenhang met andere beleidsterreinen in een geïntegreerde aanpak, zoals we dat maar even kort samenvatten. Vanzelf steunen we veel van die voornemens.

Naar de mening van de Cliëntenraad zou een armoedebeleid niet alleen gericht moeten zijn op verlichtingsmaatregelen en het aandragen van oplossingen voor de gevolgen van armoede. Je zou verwachten dat bij een armoedebeleid projecten en plannen voor het begeleiden naar, creëren en vinden van werk centraal staan. We missen dan ook in het raadsvoorstel een integraal plan van aanpak, zo niet een ‘deltaplan’ om de werkloosheid fors terug te dringen. De basisbaan is een aanzet, maar geen structurele oplossing om betaald werk (met een voldoende urenomvang om tot een fatsoenlijk loon te komen) voor de hele groep te realiseren.

3.

U kiest ervoor om de inhoudelijke kant van het plan zoals dat er nu ligt los te koppelen van een financiële invulling. Dat maakt een bespreking nu van beperkte waarde omdat niet duidelijk is of alle mooie voornemens daadwerkelijk gestart en/of gerealiseerd worden, laat staan op welke termijn. Er wordt door u nu ook niet duidelijk gemaakt welke prioriteiten het college kiest, welke regelingen, maatregelen en budgetten in ieder geval overeind blijven, zoals in de eerste alinea van hoofdstuk 1 staat vermeld.

Conclusie.

Zowel in het raadsvoorstel als in het voorliggende plan vinden we over het algemeen mooie voornemens, maar weinig concrete plannen. Plannen waaraan ook nog eens geen (tussen)doelen in de tijd en toetsmomenten voor de gemeenteraad zijn gekoppeld. Waardoor de gemeenteraad haar controlerende taak niet kan uitvoeren.

Na bestudering van het geheel en het raadsvoorstel in het bijzonder blijven we adviseren om het huidige armoedebeleid nog een jaar voort te zetten. Dit in afwachting van een uitgewerkt armoedebeleid met concrete plannen, verifieerbare doelen en toetsingsmomenten voor de gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

Cliëntenraad Werk en Inkomen Groningen

Hans Alderkamp voorzitter a.i.

I.a.a.

Raadscommissie Werk en Inkomen Groningen